moratoribus meis. Audiens caritatem tuam et fidem quam habes in domino Iesu et in omnes sanctos, ut communicatio fidei tue evidens fiat in agnitione omnis boni in Christo Iesu. Gaudium enim magnum habui et consolationem in caritate tua, quia viscera sanctorum requieverunt per te frater. Propter quod multam fiduciam habens in Christo Iesu imperandi tibi quod ad rem pertinet, propter caritatem magis obsecro, cum sis talis, ut Paulus senex, nunc autem et vinctus Iesu Christi. Obsecro te pro meo filio quem genui in vinculis Onesimo, qui tibi aliquando inutilis fuit, quem remisi tibi, nunc autem et mihi et tibi utilis. Tu autem illum ut viscera mea suscipe, filium meum karissimum, quem ego volueram mecum detinere, ut pro te mihi ministraret in vinculis evangelii. Sine consilio autem tuo nihil volui facere, uti ne velut ex necessitate bonum tuum esset, sed voluntarium. Forsitan enim ideo discessit ad horam a te, ut eternum illum reciperes, iam non ut servum, sed pro servo karissimum fratrem, maxime mihi, quanto magis autem tibi et in carne et in domino. Si ergo habes me socium, suscipe illum sicut me. Si autem aliquid nocuit tibi aut debet, hoc mihi imputa. Ego Paulus scripsi vobis mea manu, ego reddam, ut non dicam tibi quod et teipsum mihi debes. Ita frater, ego te fruar in domino. Refice viscera mea in Christo. Confidens de obedientia tua scripsi tibi, sciens quoniam et super id quod dico facies. Simul autem et para mihi hospitium. Nam spero per orationes vestras donari me vobis. Salutant te Epaphras concaptivus meus in Christo Iesu, Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas adiutores mei. Gratia domini nostri Iesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

In primis dicendum est cur apostolus Paulus in hac epistola scribenda non utatur vocabulo nominis sui, vel ordinis describat dignitatem. Hec causa est quod ad eos scribens qui ex circumcisione crediderant, quasi gentium apostolus et non Hebreorum, sciens quoque eorum superbiam suamque humilitatem ipse demonstrans, meritum officii sui noluit anteferre. Nam simili modo et Iohannes apostolus propter humilitatem in epistola sua nomen suum eadem ratione non prefert. Hanc ergo epistolam fertur apostolus ad Hebreos conscriptam hebraica lingua misisse, cuius sensum et ordinem retinens Lucas evangelista post excessum beati apostoli Pauli greco sermone composuit.

I MULTIFARIE multisque modis olim deus loquens patribus in prophetis, novissime diebus istis locutus est nobis in filio, quem constituit heredem universorum, per quem fecit et secula. Qui cum sit splendor glorie et figura substantie eius, portansque omnia verbo virtutis sue, purgationem peccatorum faciens, sedet ad dexteram maiestatis in excelsis, tanto melior angelis effectus quanto differentius pre illis nomen hereditavit. Cui enim dixit aliquando angelorum: Filius meus es tu, ego hodie genui te? Et rursum: Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in filium. Et cum iterum introducit primogenitum in orbem terre dicit: Et adorent eum omnes angeli dei. Et ad angelos quidem dicit: Qui facit angelos suos spiritus, et ministros suos flammam ignis. Ad filium autem: Thronus tuus deus in seculum seculi, et virga equitatis virga regni tui. Dilexisti iustitiam et odisti iniquitatem, propterea unxit te deus, deus tuus, oleo exultationis pre participibus tuis. Et: Tu in principio domine terram fundasti, et opera manuum tuarum sunt celi. Ipsi peribunt, tu autem permanebis, et omnes ut vestimentum veterascent, et velut amictum mutabis eos et mutabuntur. Tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient. Ad quem autem angelorum dixit aliquando: Sede a dextris meis, quoadusque ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum? Nonne omnes sunt administratorii spiritus in ministerium missi propter eos qui hereditatem capient salutis?

Propterea abundantius oportet observare nos ea que audivimus, ne forte pereffluamus. Si enim qui per angelos dictus est sermo factus est firmus, et omnis prevaricatio et inobedientia accepit iustam mercedis retributionem, quomodo nos effugiemus si tantam neglexerimus salutem? Que cum initium accepisset enarrari per dominum, ab eis qui audierunt in nos confirmata est, contestante deo signis et portentis et variis virtutibus et spiritus sancti distributionibus secundum suam voluntatem. Non enim angelis subiecit deus orbem terre futurum, de quo loquimur. Testatus est autem in quodam loco quidam dicens: Quid est homo quod memor es eius, aut filius hominis quoniam visitas eum? Minuisti eum paulominus ab angelis, gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subiecisti sub pedibus eius. In eo enim quod omnia subiecit ei, nihil dimisit non subiectum ei. Nunc autem necdum videmus omnia subiecta. Eum autem qui modico quam angeli minoratus est videmus Iesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum, ut gratia dei pro omnibus gustaret mortem. Decebat enim eum propter quem omnia et per quem omnia, qui multos filios in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per passionem consummare. Qui enim sanctificat et qui sanctificantur ex uno omnes. Propter quam causam non confunditur fratres eos vocare dicens: Nuntiabo nomen tuum fratribus meis, in medio ecclesie laudabo te. Et iterum: Ego ero fidens in eum. Et iterum: Ecce ego et pueri mei quos mihi dedit deus. Quia ergo pueri communicaverunt carni et sanguini, et ipse similiter participavit eisdem, ut per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperium, id est diabolum, et liberaret eos qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti. Nusquam enim angelos ap-

prehendatur. Sed semen abrahe apprehendit. Unde debuit
per omnia fratribus assimilari. ut misericors fieret
& fidelis pontifex ad deum. ut repropiaret delic-
ta populi. In eo enim in quo passus est ipse & temp-
tatus potens est & eis qui temptantur auxiliari.
III Unde fratres sancti vocationis celestis
participes. considerate apostolum & pontificem
confessionis nostre ihesum qui fidelis est ei qui fecit il-
lum. sicut & moyses in omni domo eius. Amplioris
enim glorie iste pre moyse dignus habitus est. quan-
to ampliorem honorem habet domus qui fabricavit
illam. Omnis namque domus fabricatur
ab aliquo. Qui autem omnia creavit deus est. Et
moyses quidem fidelis erat in tota domo eius
tamquam famulus in testimonium eorum que
dicenda erant. Xpistus vero tamquam filius in do-
mo sua. que domus sumus nos. si fiduciam
& gloriam spei usque ad finem firmam retineamus.
Quapropter sicut dicit spiritus sanctus. hodie si vocem eius
audieritis. nolite obdurare corda vestra.
sicut in exacerbatione secundum diem temptatio-
nis in deserto. ubi temptaverunt me patres vestri.
probaverunt & viderunt opera mea. Quadra-
ginta annis. propter quod offensus fui generati-
oni huic. & dixi semper errant corde. Ipsi vero
non cognoverunt vias meas quibus iura-
vi in ira mea. si introibunt in requiem me-
am. Videte fratres. ne forte sit in aliquo vestrum
cor malum incredulitatis. discedendi a deo
vivo. Sed adhortamini vosmetipsos per sin-
gulos dies. donec hodie cognominatur.
ut non obduretur quis ex vobis fallacia
peccati. Participes enim xpisti effecti sumus.
si tamen initium substantie eius usque ad finem firmum
retineamus. dum dicitur. hodie si vocem eius audi-
eritis nolite obdurare corda vestra. quemadmo-
dum in illa exacerbatione. Quidam enim audientes
exacerbaverunt. sed non universi. qui profecti sunt
ab egypto per moysen. Quibus autem infensus
est xl annis. Nonne illis qui peccave-
runt. quorum cadavera prostrata sunt in
deserto. Quibus autem iuravit non introire
in requiem ipsius. nisi illis qui increduli fu-
erunt. Et videmus quia non potuerunt intro-
ire in requiem propter incredulitatem.
IIII Timeamus ergo fratres. ne forte relicta
pollicitatione introeundi in requiem eius.
existimetur aliquis ex vobis deesse. Etenim
et nobis nuntiatum est quemadmodum et illis. sed non profuit
illis sermo auditus non admixtus fidei ex
his que audierunt. Ingredimur enim in requi-
em qui credidimus. quemadmodum dixit. Sicut iuravi
in ira mea. si introibunt in requiem
meam. Et quidem operibus ab institutione mun-
di perfectis. dixit enim quodam loco de die septima
sic. Et requievit deus in die septima ab
omnibus operibus suis. Et in isto rursum. si introi-
bunt in requiem meam. Quoniam ergo superest quosdam
introire in illam. et hi quibus prioribus an-
nuntiatum est. non introierunt propter incredulita-
tem. iterum terminat diem quendam. hodie in
david dicendo. post tantum temporis sicut supra dictum est. hodie
si vocem eius audieritis. nolite obdurare
corda vestra. quemadmodum in illa exacerbatione. Nam
si eis ihesus requiem prestitisset. numquam de alia die
loqueretur postea. Itaque relinquitur sabbatismus
populo dei. Qui enim ingressus est in requiem eius. et ipse
requievit ab operibus suis. sicut et a suis deus. Festi-
nemus ergo ingredi in illam requiem. ut ne in idipsum
quis incidat incredulitatis exemplum. Vivus est enim dei ser-
mo & efficax. & penetrabilior omni gladio anci-
piti. & pertingens usque ad divisionem anime ac
spiritus. compagum quoque & medullarum. & discretor
cogitationum & intentionum cordis. & non est
ulla creatura invisibilis in conspectu eius. Omnia
autem nuda & aperta sunt oculis eius. ad quem nobis
sermo. Habentes ergo pontificem magnum qui penetra-
vit celos. ihesum filium dei. teneamus spei nostre confes-
sionem. Non enim habemus pontificem qui non possit compa-
ti infirmitatibus nostris. temptatum autem per omnia
pro similitudine absque peccato. Adeamus ergo cum fi-
ducia ad thronum glorie eius. ut misericordiam consequamur.
& gratiam inveniamus in auxilio oportuno.
V Omnis namque pontifex ex hominibus assumptus pro
hominibus constituitur in his que sunt ad deum. ut
offerat dona & sacrificia pro peccatis. qui condolere
possit his qui ignorant & errant. quoniam et ip-
se circumdatus est infirmitate. Et propterea debet
quemadmodum pro populo. ita etiam & pro semetipso of-
ferre pro peccatis. Nec quisquam sumit sibi ho-
norem. sed qui vocatur a deo tamquam aaron. Sic
et xpistus non semetipsum clarificavit ut pontifex
fieret. sed qui locutus est ad eum. filius meus es tu
ego hodie genui te. Quemadmodum & in alio
loco dicit. Tu es sacerdos in eternum secundum ordinem
melchisedech. Qui in diebus carnis sue preces
supplicationesque ad eum qui possit salvum illum
a morte facere cum clamore valido & lacri-
mis offerens. exauditus est pro sua reverentia.
Et quidem cum esset filius dei. didicit ex his que
passus est obedientiam. & consummatus factus
est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis eter-
ne. Appellatus a deo pontifex iuxta ordinem
melchisedech. De quo grandis nobis sermo
& ininterpretabilis ad dicendum. quoniam imbecilles
facti estis ad audiendum. Et enim cum deberetis
magistri esse propter tempus. rursum indigetis. ut
vos doceamini que elementa sunt exordii
sermonum dei. & facti estis quibus lacte opus sit.
non solido cibo. Omnis enim qui lactis est
particeps. expers est sermonis iustitie. parvu-
lus enim est. Perfectorum autem est solidus cibus. eorum
qui pro consuetudine exercitatos habent sensus
ad discretionem boni ac mali.

VI

Quapropter intermittentes inchoationis Christi sermonem, ad perfectionem feramur, non rursum iacientes fundamentum penitentie ab operibus mortuis, et fidei ad Deum, baptismatum doctrine, impositionis quoque manuum, ac resurrectionis mortuorum, et iudicii eterni. Et hoc faciemus, siquidem permiserit Deus. Impossibile est enim eos qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum celeste, et participes facti sunt Spiritus Sancti, gustaverunt nihilominus bonum Dei verbum, virtutesque seculi venturi, et prolapsi sunt, renovari rursus ad penitentiam, rursum crucifigentes sibimetipsis Filium Dei, et ostentui habentes. Terra enim sepe venientem super se bibens imbrem, et generans herbam oportunam illis a quibus colitur, accipit benedictionem a Deo: proferens autem spinas ac tribulos, reproba est, et maledicto proxima: cuius consummatio in combustionem. Confidimus autem de vobis, dilectissimi, meliora, et viciniora saluti, tametsi ita loquimur. Non enim iniustus Deus, ut obliviscatur operis vestri, et dilectionis, quam ostendistis in nomine ipsius, qui ministrastis sanctis, et ministratis. Cupimus autem unumquemque vestrum eandem ostentare sollicitudinem ad expletionem spei usque in finem: ut non segnes efficiamini, verum imitatores eorum, qui fide, et patientia hereditabunt promissiones. Abrahe namque promittens Deus, quoniam neminem habuit per quem iuraret maiorem, iuravit per semetipsum, dicens: Nisi benedicens benedicam te, et multiplicans multiplicabo te. Et sic longanimiter ferens, adeptus est repromissionem. Homines enim per maiorem sui iurant: et omnis controversie eorum finis, ad confirmationem, est iuramentum. In quo abundantius volens Deus ostendere pollicitationis heredibus immobilitatem consilii sui, interposuit iusiurandum: ut per duas res immobiles, quibus impossibile est mentiri Deum, fortissimum solatium habeamus, qui confugimus ad tenendam propositam spem, quam sicut anchoram habemus anime tutam ac firmam, et incedentem usque ad interiora velaminis, ubi precursor pro nobis introivit Iesus, secundum ordinem Melchisedech pontifex factus in eternum.

VII

Hic enim Melchisedech, rex Salem, sacerdos Dei summi, qui obviavit Abrahe regresso a cede regum, et benedixit ei: cui et decimas omnium divisit Abraham: primum quidem qui interpretatur rex iustitie: deinde autem et rex Salem, quod est rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealogia, neque initium dierum, neque finem vite habens, assimilatus autem Filio Dei, manet sacerdos in perpetuum. Intuemini autem quantus sit hic, cui et decimas dedit de precipuis Abraham patriarcha. Et quidem de filiis Levi sacerdotium accipientes, mandatum habent decimas sumere a populo secundum legem, id est, a fratribus suis: quamquam et ipsi exierint de lumbis Abrahe. Cuius autem generatio non annumeratur in eis, decimas sumpsit ab Abraham, et hunc, qui habebat repromissiones, benedixit. Sine ulla autem contradictione, quod minus est, a meliore benedicitur. Et hic quidem, decimas morientes homines accipiunt: ibi autem contestatur, quia vivit. Et ut ita dictum sit, per Abraham, et Levi, qui decimas accepit, decimatus est: adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviavit illi Melchisedech. Si ergo consummatio per sacerdotium leviticum erat (populus enim sub ipso legem accepit), quid adhuc necessarium fuit secundum ordinem Melchisedech alium surgere sacerdotem, et non secundum ordinem Aaron dici? Translato enim sacerdotio, necesse est ut et legis translatio fiat. In quo enim hec dicuntur, de alia tribu est, de qua nullus altari presto fuit. Manifestum est enim quod ex Iuda ortus sit Dominus noster, in qua tribu nihil de sacerdotibus Moyses locutus est. Et amplius adhuc manifestum est, si secundum similitudinem Melchisedech exurgat alius sacerdos, qui non secundum legem mandati carnalis factus est, sed secundum virtutem vite insolubilis. Contestatur enim: Quoniam tu es sacerdos in eternum secundum ordinem Melchisedech. Reprobatio quidem fit precedentis mandati, propter infirmitatem eius, et inutilitatem: nihil enim ad perfectum adduxit lex: introductio vero melioris spei, per quam proximamus ad Deum. Et quantum est non sine iureiurando: alii quidem sine iureiurando sacerdotes facti sunt, hic autem cum iureiurando per eum qui dixit ad illum: Iuravit Dominus, et non penitebit eum: tu es sacerdos in eternum: in tantum melioris testamenti sponsor factus est Iesus. Et alii quidem plures facti sunt sacerdotes, idcirco quod morte prohiberentur permanere: hic autem eo quod maneat in eternum, sempiternum habet sacerdotium. Unde et salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis. Talis enim decebat ut nobis esset pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus, et excelsior celis factus: qui non habet necessitatem cotidie, quemadmodum sacerdotes, prius pro suis delictis hostias offerre, deinde pro populi: hoc enim fecit semel, seipsum offerendo. Lex enim homines constituit sacerdotes infirmitatem habentes: sermo autem iurisiurandi, qui post legem est, Filium in eternum perfectum.

VIII

Capitulum autem super ea que dicuntur: talem habemus pontificem, qui consedit in dextera sedis magnitudinis in celis, sanctorum minister, et tabernaculi veri, quod fixit Dominus, et non homo. Omnis enim pontifex ad offerendum munera, et hostias constituitur: unde necesse est et hunc habere aliquid quod offerat. Si ergo esset super terram, nec esset sacerdos: cum essent qui offerrent secundum legem munera, qui exemplari et umbre deserviunt

celestium. sicut responsum est moysi. cum consummaret
tabernaculum. Vide inquit omnia facito secundum ex-
emplar. quod tibi ostensum est in monte. Nunc autem
melius sortitus est ministerium. quanto et melioris
testamenti mediator est. quod in melioribus repromissionibus
sancitum est. Nam si illud prius culpa vacasset;
non utique secundi locus inquireretur. Vituperans
enim eos dicit. Ecce dies venient dicit dominus. et
consummabo super domum israel. et super domum iuda.
testamentum novum. non secundum testamentum quod feci patribus
eorum in die qua apprehendi manum illorum. ut
educerem illos de terra egypti. Quoniam ipsi non
permanserunt in testamento meo. et ego neglexi eos
dicit dominus. Quia hoc est testamentum quod disponam domui israel
post dies illos dicit dominus. dando leges meas in
mentem eorum. et in corde eorum superscribam eas. et
ero eis in deum. et ipsi erunt mihi in populum. Et non do-
cebit unusquisque proximum suum. et unusquisque fratrem suum
dicens. Cognosce dominum. quoniam omnes scient me
a minore usque ad maiorem. quia propitius ero
iniquitatibus eorum. et peccatorum eorum iam non
memorabor. Dicendo autem novum veteravit
prius. Quod autem antiquatur et senescit. prope
interitum est. Habuit quidem et prius iustificationes
culture. et sanctum seculare.

IX Tabernaculum enim factum est primum in quo erant
candelabrum et mensa. et propositio panum. quod
dicitur sancta. Post velamentum autem secundum tabernaculum
quod dicitur sancta sanctorum. aureum habens turibulum. et ar-
cham testamenti circumtectam ex omni parte auro. in qua
urna aurea habens manna. et virga aaron
que fronduerat. et tabule testamenti. super quam erant
cherubim glorie. obumbrantia propitiatorium. de
quibus modo non est dicendum per singula. Hiis vero
ita compositis. in priori quidem tabernaculo semper intro-
ibant sacerdotes sacrificiorum officia consuman-
tes. in secundo autem semel in anno solus pon-
tifex non sine sanguine. quem offerret pro sua
et populi ignorantia. Hoc significante spiritu
sancto. nondum propalatam esse sanctorum viam. adhuc
priore tabernaculo habente statum. Que parabola est tem-
poris instantis. iuxta quam munera et hostie of-
feruntur. que non possunt iuxta conscientiam perfectum
facere servientem solummodo in cibis. et in potibus
et variis baptismatibus. et iustitiis carnis
usque ad tempus correctionis impositis. Christus autem
assistens pontifex futurorum bonorum. per amplius
et perfectius tabernaculum non manufactum. id est non
huius creationis. Neque per sanguinem hircorum aut
vitulorum. sed per proprium sanguinem introivit semel
in sancta. eterna redemptione inventa. Si enim sanguis
hircorum et taurorum. et cinis vitule aspersus
inquinatos sanctificat ad emundationem carnis
semet ipsum quanto magis sanguis christi. qui per spiritum sanctum. ob-
tulit immaculatum deo. emundabit conscientiam
nostram ab operibus mortuis. ad serviendum deo vi-
venti. Et ideo novi testamenti mediator est. ut

morte intercedente in redemptionem earum prevari-
cationum. que sub priori testamento. repromissionem acci- eterne
piant qui vocati sunt eterne hereditatis. Ubi enim
testamentum est mors necesse est. intercedat testatoris.
Testamentum enim in mortuis confirmatum est. alio-
quin nondum valet. dum vivit qui testatus est.
Unde nec primum quidem dedicatum est sine sangui-
ne. Lecto enim omni mandato legis a moyse
universo populo. accipiens sanguinem vitulorum et
hircorum. cum aqua et lana coccinea. et y-
sopo. ipsum quoque librum. et omnem populum aspersit dicens.
Hic sanguis testamenti quod mandavit ad vos deus. Et-
iam tabernaculum et omnia vasa ministerii similiter aspersit.
Et omnia pene in sanguine mundantur secundum
legem. et sine sanguinis effusione non fit re-
missio. Necesse est ergo exemplaria quidem celestium
hiis mundari. ipsa autem celestia melioribus ho-
stiis quam istis. Non enim in manufacta sancta ihesus
introivit. exemplaria verorum. sed in ipsum celum.
ut appareat nunc vultui dei pro nobis. Neque
ut sepe offerat semetipsum. quemadmodum pon-
tifex intrat in sancta sanctorum per singulos annos.
in sanguine alieno. alioquin oportebat eum fre-
quenter pati ab origine mundi. Nunc autem
semel in consummatione seculorum ad destitutionem
peccati per hostiam suam apparuit. Et quemadmodum sta-
tutum est hominibus semel mori. post hoc autem iu-
dicium. sic et christus semel oblatus est ad exhauriendum semel
peccata multorum. Secundo sine peccato apparebit
expectantibus se in salutem.

Umbram enim habens lex futurorum bonorum. non X
ipsam imaginem rerum. per singulos annos
eisdem ipsis hostiis. quas offerunt indesinen-
ter. numquam potest accedentes perfectos facere. Ali-
oquin cessassent offerri. ideo quod nullam haberent
ultra conscientiam peccati. cultores semel mundati.
Sed in ipsis commemoratio peccatorum per singu-
los annos fit. Impossibile est enim sanguine
taurorum et hircorum auferri peccata. Ideo
ingrediens mundum dicit. Hostiam et oblatio-
nem noluisti. corpus autem aptasti mihi. holocau-
tomata et pro peccato non tibi placuerunt. Tunc
dixi. Ecce venio. In capite libri scriptum est
de me. ut faciam deus voluntatem tuam. Superius
dicens quia hostias et oblationes. et holo-
caustomata pro peccato noluisti. nec placita
sunt tibi que secundum legem offeruntur. Tunc di-
xi ecce venio. ut faciam deus voluntatem tuam.
Aufert primum ut sequens statuat. In qua
voluntate sanctificati sumus. per oblationem
corporis ihesu christi semel. Et omnis quidem sacerdos
presto est. cotidie ministrans. et easdem sepe
offerens hostias. que numquam possunt auferre peccata.
Hic autem unam pro peccatis offerens hostiam. in
sempiternum sedet in dextera dei. de cetero expec-
tans. donec ponantur inimici eius scabellum
pedum eius. Una enim oblatione consummavit

in sempiternum sanctificatos. Contestatur autem nos spiritus
sanctus. Postquam enim dixit. Hoc autem testamentum quod testa-
bor ad illos post dies illos dicit dominus. Dando leges meas
in cordibus eorum. et in mentibus eorum superscribam
eas. et peccatorum et iniquitatum eorum iam non recor-
dabor amplius. Ubi autem horum remissio. iam non
oblatio pro peccato. Habentes itaque fratres fiduciam in in-
troitu sanctorum in sanguine christi. quam initiavit no-
bis viam novam et viventem per velamen id est carnem su-
am. et sacerdotem magnum super domum dei acceda-
mus cum vero corde in plenitudine fidei. aspersi cor-
da a conscientia mala. et abluti corpus aqua munda
teneamus spei nostre confessionem indeclinabilem. Fi-
delis enim est qui repromisit. Et consideremus invicem in
provocatione caritatis et bonorum operum. non deseren-
tes collectionem nostram sicut est consuetudinis quibus-
dam. sed consolantes. et tanto magis quanto vi-
deritis appropinquantem diem. Voluntarie enim
peccantibus nobis post acceptam notitiam veritatis
iam non relinquitur pro peccatis hostia. Terri-
bilis autem quedam expectatio iudicii. et ignis
emulatio. que consumptura est adversarios. Irri-
tam quis faciens legem moysi. sine ulla
miseratione duobus vel tribus testibus moritur. quanto
magis putatis deteriora mereri supplicia. qui
filium dei conculcaverit. et sanguinem testamenti pollu-
tum duxerit. in quo sanctificatus est. et spiritui gratie contu-
meliam fecerit. Scimus enim qui dixit. Michi vin-
dictam et ego retribuam. Et iterum. quia iudi-
cabit dominus populum suum. Horrendum est incidere in
manus dei viventis. Rememoramini autem
pristinos dies. quibus illuminati magnum certamen
sustinuistis passionum. Et in alio quidem
obprobriis et tribulationibus spectaculum facti.
in alio autem socii taliter conversantium effecti.
Nam et vinctis compassi estis. et rapinam bono-
rum vestrorum cum gaudio suscepistis. cognoscen-
tes vos habere meliorem et manentem substan-
tiam. Nolite itaque amittere confidentiam vestram. que
magnam habet remunerationem. Patientia enim vo-
bis necessaria est. ut voluntatem dei facientes. repor-
tetis promissionem. Adhuc enim modicum aliquantu-
lum. qui venturus est veniet. et non tardabit.
Iustus autem meus ex fide vivit. quod si subtraxerit
se non placebit anime mee. Nos autem non sumus
subtractionis filii in perditionem. sed fidei in acqui-
sitionem anime.

XI

Est autem fides sperandarum substantia rerum argumen-
tum non apparentium. In hac enim testimonium
consecuti sunt senes. Fide intelligimus apta-
ta esse secula verbo dei. ut ex invisibilibus visibilia
fierent. Fide plurimam hostiam abel quam ca-
in obtulit deo. per quam testimonium consecutus est
esse iustus. testimonium perhibente muneribus eius
deo. et per illam defunctus adhuc loquitur.
Fide enoch translatus est. ne videret mortem. et
non inveniebatur quia transtulit illum deus.
ante translationem enim testimonium habuit pla-
cuisse deo. Sine fide autem impossibile est pla-
cere deo. Credere enim oportet accedentem ad deum quia
est. et inquirentibus se remunerator sit. Fide
noe responso accepto de hiis que adhuc non vide-
bantur. metuens aptavit arcam in salu-
tem domus sue. per quam dampnavit mundum. et iusti-
tie que per fidem est heres est institutus. Fide qui
vocatur abraham. obedivit in locum exi-
re quem accepturus erat in hereditatem. et exi-
it nesciens quo iret. Fide demoratus est in terra
repromissionis. tamquam in aliena. in casulis ha-
bitando. cum ysaac et iacob coheredibus eiusdem re-
promissionis. Expectabat enim fundamenta haben-
tem civitatem. cuius artifex et conditor deus. Fide et ipsa
sara sterilis. virtutem in conceptionem seminis
accepit. etiam preter tempus etatis. quoniam fidelem credidit
esse eum qui repromiserat. Propter quod et ab uno orti
sunt. Et hoc emortuo tamquam sidera celi in
multitudinem. et sicut arena que est ad oram
maris innumerabilis. Iuxta fidem defuncti
sunt omnes isti. non acceptis repromissionibus. sed
a longe aspicientes. et salutantes. et con-
fitentes. quia peregrini et hospites sunt su-
per terram. Qui enim hec dicunt. significant se
patriam inquirere. Et si quidem ipsius meminissent
de qua exierunt. habebant utique tempus rever-
tendi. Nunc autem meliorem appetunt id est ce-
lestem. Ideo non confunditur deus. vocari deus eo-
rum. Paravit enim illis civitatem. Fide obtulit
abraham ysaac cum temptaretur. Et uni-
genitum offerebat. qui susceperat repromis-
siones. ad quem dictum est. quia in ysaac voca-
bitur tibi semen. arbitrans quia et a mortuis
suscitare eum potens est deus. Unde eum et in para-
bolam accepit. Fide et de futuris benedixit ysaac
et iacob et esau. Fide iacob moriens singu-
los filiorum ioseph benedixit. et adoravit fastigium
virge eius. Fide ioseph moriens de profectione
filiorum israel memoratus est. et de ossibus suis
mandavit. Fide moyses natus. occulta-
tus est mensibus tribus a parentibus suis. eo quod vidissent
elegantem infantem. et non timuerunt regis e-
dictum. Fide moyses grandis factus. nega-
vit se esse filium filie pharaonis. magis eli-
gens affligi cum populo dei. quam temporalis peccati habere
iocunditatem. maiores divitias estimans
thesauro egyptiorum improperium christi. Aspiciebat
enim in remunerationem. Fide reliquit egyp-
tum. non veritus animositatem regis. Invisibilem
enim tamquam videns sustinuit. Fide celebravit
pascha. et sanguinis effusionem. ne qui vasta-
bat primitiva. tangeret eos. Fide transierunt
mare rubrum. tamquam per aridam terram. quod experti
egyptii devorati sunt. Fide muri iericho
corruerunt circuitu dierum septem. Fide raab
meretrix non periit cum incredulis. excipiens

exploratores cum pace. Et quid adhuc dicam? Deficiet enim me tempus enarrantem de Gedeon, Barach, Samson, Iephte, David et Samuel et aliis prophetis: qui per fidem devicerunt regna, operati sunt iustitiam, adepti sunt repromissiones, obturaverunt ora leonum, extinxerunt impetum ignis, effugerunt aciem gladii, convaluerunt de infirmitate, fortes facti sunt in bello, castra verterunt exterorum; acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos; alii autem distenti sunt non suscipientes redemptionem, ut meliorem invenirent resurrectionem; alii vero ludibria et verbera experti, insuper et vincula et carceres; lapidati sunt, secti sunt, temptati sunt, in occisione gladii mortui sunt; circuierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti, quibus dignus non erat mundus; in solitudinibus errantes et montibus et speluncis et in cavernis terre. Et hi omnes testimonio fidei probati non acceperunt repromissionem, Deo pro nobis melius aliquid providente, ne sine nobis consummarentur.

Ideoque et nos tantam habentes impositam nubem testium, deponentes omne pondus et circumstans nos peccatum, per patientiam curramus propositum nobis certamen, aspicientes in auctorem fidei et consummatorem Iesum, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem confusione [illegible] sua. Recogitate enim eum qui [illegible] contradictionem [illegible]. Non enim invenit penitentie locum, quamquam cum lacrimis inquisisset eam. Non enim accessistis ad tractabilem et accessibilem ignem et turbinem et caliginem et procellam et tube sonitum et vocem verborum, quam qui audierunt excusaverunt se ne eis fieret verbum. Non enim portabant quod dicebatur: Et si bestia tetigerit montem lapidabitur. Et ita terribile erat quod videbatur, Moyses dixit: Exterritus sum et tremebundus. Sed accessistis ad Syon montem et civitatem Dei viventis, Ierusalem celestem, et multorum milium angelorum frequentiam, et ecclesiam primitivorum qui conscripti sunt in celis, et iudicem omnium Deum, et spiritus iustorum perfectorum, et testamenti novi mediatorem Iesum, et sanguinis aspersionem melius loquentem quam Abel. Videte ne recusetis loquentem. Si enim illi non effugerunt recusantes eum qui super terram loquebatur, multo magis nos qui de celis loquentem nobis avertimus; cuius vox movit terram tunc, nunc autem repromittit dicens: Adhuc semel et ego movebo non solum terram sed et celum. Quod autem adhuc semel dicit, declarat mobilium translationem tamquam factorum, ut maneant ea que sunt immobilia. Itaque regnum immobile suscipientes habemus gratiam per quam serviamus placentes Deo cum metu et reverentia. Etenim Deus noster ignis consumens est.

Caritas fraternitatis maneat in vobis. Et hospitalitatem nolite oblivisci; per hanc enim placuerunt quidam angelis hospitio receptis. Mementote vinctorum tamquam simul vincti, et laborantium tamquam et ipsi in corpore morantes. Honorabile connubium in omnibus et thorus immaculatus. Fornicatores enim et adulteros iudicabit Deus. Sint mores sine avaritia, contenti presentibus. Ipse enim dixit: Non te deseram neque derelinquam; ita ut confidenter dicamus: Dominus mihi adiutor est, non timebo quid faciat mihi homo. Mementote prepositorum vestrorum qui vobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum conversationis imitamini fidem. Iesus Christus heri et hodie, ipse et in secula. Doctrinis variis et peregrinis nolite abduci. Optimum enim est gratia stabilire cor, non escis, que non profuerunt ambulantibus in eis. Habemus altare de quo edere non habent potestatem qui tabernaculo deserviunt. Quorum enim animalium infertur sanguis pro peccato in sancta per pontificem, horum corpora cremantur extra castra. Propter quod et Iesus, ut sanctificaret per suum sanguinem populum, extra portam passus est. Exeamus igitur ad eum extra castra, improperium eius portantes. Non enim habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus. Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo, id est fructum labiorum confitentium nomini eius. Beneficentie autem et communionis nolite oblivisci; talibus enim hostiis promeretur Deus. Obedite prepositis vestris et subiacete eis; ipsi enim pervigilant quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant et non gementes; hoc enim non expedit vobis. Orate pro nobis. Confidimus enim quia bonam conscientiam habemus, in omnibus bene volentes conversari. Amplius autem deprecor vos hoc facere, quo celerius restituar vobis. Deus autem pacis, qui eduxit de mortuis pastorem magnum ovium in sanguine testamenti eterni, dominum nostrum Iesum Christum, aptet vos in omni bono, ut faciatis voluntatem eius, faciens in vobis quod placeat coram se per Iesum Christum, cui est gloria in secula seculorum. Amen. Rogo autem vos fratres, ut sufferatis verbum solatii; etenim perpaucis scripsi vobis. Cognoscite fratrem nostrum Timotheum dimissum, cum quo si celerius venerit videbo vos. Salutate omnes prepositos vestros et omnes sanctos. Salutant vos fratres de Italia. Gratia cum omnibus vobis. Amen.

[illegible]

PRIMUM quidem sermonem feci de omnibus, o Theophile, que cepit Iesus facere et docere, usque in diem qua precipiens apostolis per Spiritum Sanctum quos elegit assumptus est; quibus et prebuit se ipsum vivum post passionem suam in multis argumentis, per dies quadraginta apparens eis et loquens de regno Dei. Et convescens precepit eis ab Ierosolimis ne discederent

[illegible]